

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 578/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., Stráž 3/223, Zvolen, proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 18C/135/2016 z 13. apríla 2022 a uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 18C/135/2016 z 25. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. septembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenia, vec vrátiť na ďalšie konanie, odložiť vykonateľnosť namietaných uznesení a priznať náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou okresnému súdu 12. februára 2016 domáhala proti žalovanej [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“) určenia, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území [REDACTED], obec [REDACTED], zapísaných na [REDACTED] parcely registra [REDACTED]: parc. č. [REDACTED] – orná pôda s výmerou [REDACTED] m², parc. č. [REDACTED] – orná pôda s výmerou [REDACTED] m², oba v podiele ½ (neskôr

zapísané na LV č. [REDAKOVANÉ], parcely registra [REDAKOVANÉ] č. [REDAKOVANÉ] a č. [REDAKOVANÉ]) a taktiež, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na [REDAKOVANÉ], registra [REDAKOVANÉ] parc. č. [REDAKOVANÉ] – orná pôda s výmerou [REDAKOVANÉ] m² v podiele 1/3. Uvedené nehnuteľnosti mala nadobudnúť kúpnu zmluvou uzavretou medzi sporovými stranami 6. júla 2015. Návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bol Okresnému úradu Nitra (ďalej len „okresný úrad“) doručený 8. júla 2015. Žalovaná 29. júla 2015 z dôvodu odstúpenia od kúpnej zmluvy požiadala o zastavenie katastrálneho (vkladového) konania.

3. Po zastavení konania žalovaná 9. februára 2016 uzavrela kúpnu zmluvu s obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], predmetom ktorej bol predaj sporných nehnuteľností (parc. č. [REDAKOVANÉ] a parc. č. [REDAKOVANÉ]) za kúpnu cenu 51 406,27 eur. Následne v kúpnej zmluve uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ako kupujúcim (ďalej len „intervenient“) boli predmetom prevodu okrem iného aj sporné nehnuteľnosti (parc. č. [REDAKOVANÉ] a parc. č. [REDAKOVANÉ]). Rozhodnutím okresného úradu z 18. augusta 2016 došlo okrem iných aj k vyvlastneniu sporných nehnuteľností v prospech spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Náhrada za vyvlastnenie bola zložená do úschovy okresnému súdu.

4. Na základe uvedených skutočností došlo zo strany sťažovateľky dvakrát k zmene žaloby, ktorou sa najprv domáha určenia, že bola podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností (parc. č. [REDAKOVANÉ] a parc. č. [REDAKOVANÉ]) v čase ich predaja spoločnosti [REDAKOVANÉ], a neskôr v čase ich vyvlastnenia, a že stále je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti (parc. č. [REDAKOVANÉ]). Do konania na strane žalovanej pristúpil intervenient, ktorému patrila náhrada za vyvlastnené nehnuteľnosti. Okresný súd rozsudkom č. k. 18C/135/2016 zo 17. júna 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/95/2021 z 13. januára 2022 žalobu sťažovateľky zamietol a žalovanej a intervenientovi priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. Vyššia súdna úradníčka okresného súdu (ďalej len „VSÚ“) namietaným uznesením zaviazala sťažovateľku povinnosťou zaplatiť žalovanej trovy právneho zastúpenia vo výške 4 358,09 eur a intervenientovi trovy právneho zastúpenia vo výške 3 385,17 eur s odôvodnením, že okresný súd pri určení tarifnej hodnoty veci vychádzal z ceny podľa kúpnej zmluvy uzavretej 9. februára 2016 medzi žalovanou a obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ktorej výška bola na základe znaleckého posudku z 13. júla 2015 určená na sumu 51 406,27 eur (tarifná odmena za jeden úkon právnej služby bola 526,13 eur). Proti namietanému uzneseniu VSÚ podala sťažovateľka sťažnosť.

6. Sudkyňa okresného súdu namietaným uznesením zamietla sťažnosť sťažovateľky, ktoré odôvodnila s poukazom na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 402/2021 z 5. apríla 2022, v ktorom ústavný súd konštatoval, že cena veci určená znaleckým posudkom je hodnoverným a spôsobilým mechanizmom na určenie hodnoty veci, o ktorej vlastníckom práve sa koná. Nemožno tiež vylúčiť, že súd bude vychádzať z ceny určenej v kúpnej alebo inej odplatnej zmluve, avšak v situácii, ak táto nebude stranami konania spochybňovaná. Sudkyňa okresného súdu uviedla, že v danom prípade ide o analogickú situáciu, a preto v tomto smere VSÚ správne vychádzala zo sumy určenej znaleckým posudkom.

II. Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka s poukazom na nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 544/2019 z 28. júla 2020 tvrdí, že pri vyčíslení výšky náhrady trov právneho zastúpenia (určení tarifnej hodnoty predmetu sporu) mal okresný súd vychádzať z relevantného údaj, ktorým mala byť kúpna cena uvedená v kúpnej zmluve zo 6. júla 2015 (4 211,36 eur) uzatvorenej medzi sporovými stranami. Sťažovateľka nemá pozemok (spornú nehnuteľnosť), nemá vrátenú kúpnu cenu, nemá vyplatenú náhradu za vyvlastnenie a ešte musí znášať nespravodlivý následok spočívajúci v prisúdení náhrady trov konania v neprimeranej výške. Tvrdí, že znalecký posudok, od ktorého okresný súd odvodil tarifnú hodnotu predmetu sporu, nebol v konaní predložený. Namietané uznesenia okresného súdu považuje za arbitrárne a formalistické.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému uzneseniu VSÚ z 13. apríla 2022:

8. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka proti namietanému uzneseniu VSÚ podala sťažnosť, o ktorej rozhodla sudkyňa okresného súdu namietaným uznesením. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity, ktorý vo vzťahu k preskúmanému uzneseniu VSÚ opodstatňuje uprednostnenie právomoci sudkyne okresného súdu [čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoÚS“)]. Uvedená skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum namietaného porušenia uvedených práv sťažovateľky uznesením VSÚ, preto ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. a) ZoÚS ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému uzneseniu sudkyne okresného súdu zo 25. júla 2022:

9. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

10. Ústavný súd v súlade so svojou stabilnou judikatúrou v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu, resp. jeho právo na spravodlivé súdne konanie (II. ÚS 56/05,

rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 23. 9. 1997 vo veci Robins proti Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska).

11. V prípadoch, keď sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou, resp. dohovorom zaručených práv rozhodnutím všeobecného súdu týkajúcim sa náhrady trov konania, je však ústavný súd (aj vo svojej doterajšej judikatúre) zdržanlivý, vychádzajúc z toho, že problematika trov konania má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, a preto k zrušeniu namietaného výroku o trovách konania pristupuje iba výnimočne (porovnaj IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, IV. ÚS 583/2018). Otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu len vtedy, pokiaľ by bol v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prepiaťého formalizmu) či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia.

12. Spornou skutočnosťou v danom prípade je hodnota predmetu sporu (tarifná hodnota), z ktorej sa vypočítala základná sadzba tarifnej odmeny za úkon právnej služby advokáta podľa § 10 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa sťažovateľky okresný súd v namietanom uznesení pri určovaní výšky náhrady trov konania nevychádzal z tarifnej hodnoty, ktorá zodpovedá výške kúpnej ceny uvedenej v kúpnej zmluve medzi sporovými stranami zo 6. júla 2015 (4 211,36 eur), ale vychádzal zo všeobecnej hodnoty spornej nehnuteľnosti určenej znaleckým posudkom z 13. júla 2015 (51 406,27 eur), ktorá bola kúpnou cenou v zmluve uzavretej medzi žalovanou a obchodnou spoločnosťou [REDACTED]

13. Z namietaného uznesenia je zrejmé, že sudkyňa okresného súdu poukázala na aktuálnu judikatúru ústavného súdu, v ktorom ústavný súd konštatoval, že cena určená znaleckým posudkom a cena určená v kúpnej zmluve uzavretej medzi stranami sporu môže byť spôsobilým podkladom na určenie hodnoty veci, pokiaľ však cena uvedená v kúpnej, prípadne inej odplatnej zmluve nie je stranami spochybňovaná. Takto však nemožno postupovať, ak sa v konaní rieši otázka platnosti zmluvy práve v dôsledku neprimerane nízkej kúpnej ceny.

14. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia okresného súdu v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu zo 17. júna 2021 [právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09, II. ÚS 112/2020, III. ÚS 347/2021)].

15. Okresný súd v bode 25 svojho rozsudku uviedol, že žalovaná v odstúpení od zmluvy uviedla, že ju navštívila osoba, ktorá sa predstavila ako [REDACTED], ktorý ju presviedčal, aby zamenila pôdu v [REDACTED], o predaji poľnohospodárskej pôdy s tvrdením, že lepšiu cenu za túto pôdu jej v súčasnosti nikto neponúkne, čiže ju účelovo uvádzal do omylu čo sa týka výhodnosti tohto predaja. Následne zistila, že jej nebola vyplatená kúpna cena. Vytváraním časovej tiesne, nevedomosťou žalovanej, dôverčivosťou a neskúsenosťou žalovanej ako predávajúcej došlo k urýchlenu podpísaniu zmlúv za prítomnosti notára priamo u žalovanej. Súd tiež uviedol, že ponúknutá kúpna cena bola v hrubom nepomere k neskorším výkupným cenám. Súd bol toho

názoru, že kúpna zmluva bola s poukazom na § 39 a § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom. Sťažovateľka síce tieto tvrdenia žalovanej namietala, ale ich žiadnym spôsobom nepreukázala.

16. V spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam predstavuje hodnota sporných nehnuteľností základ pre určenie tarifnej hodnoty náhrady trov právneho zastúpenia (I. ÚS 84/2020, III. ÚS 410/2020). Predmetom konania vo veci samej bolo v danom prípade určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (pozemkom), ktoré boli oceníteľné peniazmi, preto bola namieste aplikácia § 10 ods. 2 vyhlášky, tak ako to správne vyhodnotil aj okresný súd.

17. Ústavný súd konštatuje, že základom rozhodnutia o trovách konania ako procesného rozhodnutia je stav procesný, a ten bol určený obsahom žaloby, jej zmenou a jej potencionálnych výsledkov či už pre sťažovateľku alebo pre žalovanú. Podanie návrhu sťažovateľky na zmenu žaloby pripustenej okresným súdom v priebehu sporu bolo z jej strany motivované získaním sumy vo výške hodnoty sporných nehnuteľností, ktorá sa ocitla v úschove okresného súdu.

18. Správanie sťažovateľky v rámci prebiehajúceho súdneho konania spočívajúce v zmenách žaloby s cieľom získania čo najvyššej možnej hodnoty (ceny) sporných nehnuteľností svedčí o jej skutočnom zámere. V prípade úspechu sťažovateľky vo vzťahu k prvej zmene žaloby po preveze vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam zo žalovanej na obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], na základe kúpnej zmluvy z 9. februára 2016 by sťažovateľke patrila kúpna cena za sporné nehnuteľnosti vo výške 51 406,27 eur.

19. Ďalšou zmenou žaloby sa sťažovateľka domáhala určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v čase ich vyvlastnenia pre účely získania náhrady za ich vyvlastnenie. Túto skutočnosť tiež potvrdzuje okresný súd v bode 15 svojho rozsudku, v ktorom uviedol, že „*Podaním zo dňa 12.06.2020 požiadala spoločnosť [REDAKOVANÉ] o vydanie čiastky 123.946,42 eur z úschovy súdu, týkajúca sa nehnuteľností zapísaných na [REDAKOVANÉ] (pôvodne [REDAKOVANÉ], parc. č. [REDAKOVANÉ] a parc. č. [REDAKOVANÉ], pozn.)*“.

20. Okresný súd v bode 23 svojho rozsudku uviedol, že sťažovateľka nemala naliehavý právny záujem na podaní žaloby ani z dôvodu uplatňovania si náhrady za vyvlastnené sporné nehnuteľnosti, pretože žalovaná mala vyplatenú kúpnu cenu (51 406,27 eur) a úschova náhrady za vyvlastnenie sa týkala vzťahu medzi intervenientom a obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ]. Úspech sťažovateľky v spore by stranám nepriniesol žiadnu zmenu v ich právnom postavení.

21. Je nepochybné, že okresný súd pri určení tarifnej hodnoty veci vychádzal z kúpnej ceny 51 406,27 eur uvedenej v zmluve z 9. februára 2016, uzavretej medzi žalovanou a obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], a určenej na základe znaleckého posudku z 13. júla 2015. Pokiaľ je cena veci v konaní takto preukázaná, nie je dôvod vychádzať z inej ceny veci, najmä ak je cena určená v čase, keď bola uzatvorená aj sporná kúpna zmluva zo 6. júla 2015 s neprimerane nízkou kúpnu cenou (4 211,36 eur). Vzhľadom na uvedené v konaní bolo preukázané, že kúpna cena za sporné nehnuteľnosti uvedená v kúpnej zmluve zo 6. júla 2015 bola v hrubom nepomere k neskorším výkupným cenám. Je tak zrejmé, že okresný súd nemal dôvod pri určení tarifnej hodnoty veci favorizovať kontroverznú cenu 4 211,36 eur.

22. Preto je neopodstatnená argumentácia sťažovateľky, že okresný súd mal pri vyčíslení trov konania vychádzať z problematickej kúpnej ceny vyjadrenej v kúpnej zmluve uzatvorenej medzi

stranami sporu, rovnako ako námietka týkajúca sa hodnoty spornej nehnuteľnosti, keď okresný súd považoval hodnotu nehnuteľnosti za preukázanú znaleckým posudkom z 13. júla 2015 a iná hodnota sporného pozemku nebola v konaní pred okresným súdom zo strany sťažovateľky podložená žiadnym iným hodnoverným dôkazom (obdobne I. ÚS 453/2022, II. ÚS 23/2022, III. ÚS 518/2022).

23. K námietke sťažovateľky, v zmysle ktorej mal okresný súd rozhodnúť v rozpore s nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 544/2019 z 28. júla 2020 vydaným v obdobnej veci, ústavný súd uvádza, že v predmetnom náleze síce prijal záver, podľa ktorého bolo v rozpore s princípmi spravodlivosti odvíjať tarifnú odmenu advokáta od reálnej ceny nehnuteľnosti (určenej znaleckým posudkom pri kúpe spoločnosťou [REDAKOVANÉ]), avšak za absolútne odlišných skutkových a právnych okolností veci, ktoré považoval v okolnostiach prerokováanej veci za kľúčové pre jej posúdenie.

24. V danom prípade nespočíval rozdiel len v opačnom procesnom postavení strán sporu, ale i v skutkových okolnostiach a v odlišnosti procesnej situácie. Sťažovateľka [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“), resp. jej právna predchodkyňa sa v uvedenej veci podanou žalobou domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej so sťažovateľkou ako žalovanou, ktorú videla v neprimeranosti plnení (vlastnícke právo k pozemku previedla na sťažovateľku v dôsledku uvedenia do omylu za sumu 1 500 eur). Na úhradu trov konania sťažovateľke bola žalobkyňa zaviazaná z dôvodu späťvzatia svojej žaloby po tom, ako bolo na základe protestu prokurátora zrušené rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech sťažovateľky a právna predchodkyňa žalobkyne sa opäťovne stala vlastníčkou nehnuteľnosti, na základe čoho odpadol dôvod podanej žaloby. Vývoj veci (i porovnanie protihodnoty) potvrdil záver, že kúpna zmluva medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a sťažovateľkou bola zjavne v rozpore so zákonom i dobrými mravmi. V takýchto prípadoch všeobecné súdy nepriznávali nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu. Avšak sťažovateľke bol proti žalobkyňi tento nárok právoplatne priznaný, pričom ústavnou sťažnosťou namietaným rozhodnutím bolo rozhodnuté o jeho výške. Ústavný súd v okolnostiach tejto veci skonštatoval, že je úplne bez významu, že právna predchodkyňa žalobkyne následne predala nehnuteľnosť za jej reálnu hodnotu, keďže medzi stranami sporu nebola sporná cena nehnuteľnosti, za ktorú bola v konečnom dôsledku predaná spoločnosti [REDAKOVANÉ], ale suma 1 500 eur, ktorú sťažovateľka vyplatila právnej predchodkyňi žalobkyne, považujúc ju za primeranú hodnotu nehnuteľnosti. Pochybenie okresného súdu ústavný súd videl v tom, že okresný súd rozhodol o výške trov konania len mechanickým a matematickým posudzovaním reálnej hodnoty predmetu sporu a neposudzoval ju v širších súvislostiach, najmä s ohľadom na konkrétne osobitné okolnosti danej veci (vek žalobkyne, spor o neplatnosť spornej kúpnej zmluvy práve pre neprimeranosť ceny, odpadnutie príčiny na podanie dôvodnej žaloby pre úspešný protest prokurátora, späťvzatie žaloby z objektívnych dôvodov). Tieto okolnosti boli podľa názoru ústavného súdu dostatočne presvedčivé na to, aby súd pri určení trov konania vychádzal z ceny uvedenej v kúpnej zmluve, pretože dbal nielen o to, aby bolo rozhodnutie v celkovom kontexte zákonné, ale i spravodlivé.

25. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd na rozdiel od sťažovateľky nepovažuje právne závery obsiahnuté v namietanom uznesení sudkyne okresného súdu za arbitrárne, keďže v namietanom uznesení nezistil taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktorý by mohol vyvolať účinky nezlučiteľné so základným právom na spravodlivé súdne konanie. Vzhľadom na to,

že ústavný súd nezistil možnosť porušenia uplatnených práv sťažovateľky namietaným uznesením sudkyne okresného súdu, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky vrátane návrhu na odklad vykonateľnosti namietaných uznesení okresného súdu v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2022

Peter Straka
predseda senátu